

BIỂU HIỆN NĂNG LỰC CẢM XÚC XÃ HỘI CỦA SINH VIÊN SỰ PHẠM TRƯỜNG ĐẠI HỌC TÂY NGUYÊN

Lê Thị Thảo Nguyễn¹

Ngày nhận bài: 14/9/2022; Ngày phản biện thông qua: 15/11/2022; Ngày duyệt đăng: 21/11/2022

TÓM TẮT

Bài viết đề cập đến biểu hiện năng lực cảm xúc xã hội (NLCXXH) của sinh viên (SV) sự phạm Trường Đại học Tây Nguyên. NLCXXH được điều tra trên ba mặt: nhận thức, thái độ và hành động. Kết quả cho thấy, NLCXXH của SV đều ở mức trung bình trên cả ba mặt. Có sự thống nhất trên cả ba mặt về NLCXXH. Có sự khác biệt rõ rệt về NLCXXH giữa SV khi phân theo nhóm các chuyên ngành. Dựa trên việc điều tra các nhóm yếu tố ảnh hưởng và cơ sở thực trạng, nhóm nghiên cứu đã đề xuất một số kiến nghị nhằm nâng cao NLCXXH cho SV sự phạm.

Từ khóa: năng lực cảm xúc xã hội, sinh viên sự phạm, trường Đại học Tây Nguyên.

1. MỞ ĐẦU

Theo tinh thần của Đại hội Đảng lần thứ XIII, cần đổi mới toàn diện công tác giáo dục, đặc biệt giáo dục văn hóa cho người học, biến năng lực tri thức của người học thành nguồn động lực nội sinh để phát triển kinh tế xã hội (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2021). Nhằm hướng đến sự phát triển năng lực toàn diện cho người học, Bộ Giáo dục và Đào tạo đã ban hành chương trình giáo dục phổ thông tổng thể (2018). Điểm mới của chương trình là lấy người học làm trọng tâm, xây dựng nội dung học tập hướng đến phát triển năng lực cảm xúc xã hội (năng lực làm chủ bản thân, ra quyết định, nhận diện cảm xúc...) cho người học. Giáo dục năng lực cảm xúc xã hội (Social and Emotional Learning - SEL) là một trong những năng lực thiết yếu để cá nhân có thể thích ứng, hòa nhập và thành công trong xã hội hiện đại (Clive Belfield và cộng sự, 2015).

NLCXXH là năng lực đặc thù của mỗi cá nhân, là khả năng vận dụng kiến thức, kỹ năng và thái độ để thấu hiểu, đồng cảm bản thân và người khác, xây dựng các mối quan hệ tích cực, thể hiện trong việc đưa ra quyết định có trách nhiệm, giúp cá nhân dễ dàng thích ứng và thành công trong các hoạt động sống của mình. NLCXXH có vai trò rất quan trọng đối với đời sống mỗi cá nhân. NLCXXH tác động rất lớn đến quá trình nhận thức của người học, giúp người học hình thành thái độ và hành vi phù hợp. Hiệu quả của NLCXXH không chỉ thể hiện trong kết quả học tập, hiệu suất công việc mà còn thể hiện trong các mối quan hệ giao tiếp và các hoạt động khác của cá nhân (Alissa Goodman và cộng sự, 2015). Giáo viên là “cánh tay” duy nhất để thực hiện nhiệm vụ của giáo dục. Vai trò định hướng và chủ đạo của giáo viên trong hoạt động dạy học

không thể thay thế bởi đối tượng khác và là đối tượng không thể thiếu trong hoạt động giáo dục. NLCXXH của người học bị ảnh hưởng bởi nhiều yếu tố, trong đó có NLCXXH của giáo viên (Lê Thị Thảo Nguyễn, 2020).

Trường Đại học Tây Nguyên là một trường công lập, đào tạo đa ngành đa nghề, có uy tín và chất lượng trong cả nước. Nằm trên địa bàn tỉnh Đắk Lắk, ngôi trường này ngày càng phát huy nhiệm vụ đào tạo cán bộ, phục vụ yêu cầu phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội không chỉ cho tỉnh nhà mà cho cả khu vực Tây Nguyên. Sự phạm là một trong những ngành có truyền thống lâu đời, được chú trọng đào tạo, là thế mạnh của trường. Vấn đề nâng cao năng lực toàn diện cho SV sự phạm là một trong những nhiệm vụ trọng tâm được Trường quan tâm. Giáo dục NLCXXH cho sinh viên sự phạm là trang bị kiến thức kỹ năng để sinh viên có đầy đủ kiến thức, thái độ, kỹ năng phù hợp trước khi bước vào nghề. Hiện nay, chưa có công trình nào nghiên cứu biểu hiện NLCXXH của SV ngành sự phạm tại Trường Đại học Tây Nguyên. Việc nghiên cứu về NLCXXH của SV ngành sự phạm đáp ứng tính cấp thiết về mặt lí luận lẫn thực tiễn.

Với mục tiêu tìm hiểu biểu hiện về năng lực cảm xúc xã hội của sinh viên nhằm làm cơ sở thực tiễn xây dựng các kiến nghị nâng cao NLCXXH cho SV ngành sự phạm, chúng tôi xác lập đề tài nghiên cứu: “*Biểu hiện năng lực cảm xúc xã hội của sinh viên Trường Đại học Tây Nguyên*”.

¹Khoa Sư phạm, Trường Đại học Tây Nguyên;

Liên hệ tác giả: Lê Thị Thảo Nguyễn; ĐT: 0355527707; Email: lttnguyen@ttn.edu.vn.